

บุคลิกภาพกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของครูประจำบาสจังหวัดอุบลราชธานี

นาย ประยงค์ บัตรสมบุญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๓

๕16393673

008229

**PERSONALITY AND POLITICAL PARTICIPATION OF TEACHERS
IN UBON RATCHATHANI**

Mr. Prayong Batsomboon

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Political Science**

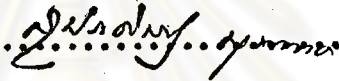
Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

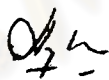
หัวข้อวิทยานิพนธ์ บุคลิกภาพกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของครูประจำตำบลจังหวัดอุบลราชธานี
โดย นายประยงค์ บัณฑิตสมบูรณ์
ภาควิชา การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว

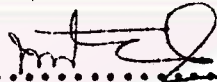
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประสิทธิ์ นุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สุขสำราญ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓. ครูชายส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย ครูหญิงมีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม และครูชายส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าครูหญิง

๔. ครูที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญญาตรีขึ้นไปส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย ครูที่มีระดับการศึกษาค่ำกว่าอนุปริญญาตรีลงมาส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม และครูที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญญาตรีขึ้นไปมีส่วนร่วมทางการเมือง มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าครูที่มีระดับการศึกษาค่ำกว่าอนุปริญญาตรีลงมา

โดยสรุป ครูในจังหวัดอุบลราชธานีมีบุคลิกภาพทั้งสองแบบ ซึ่งเป็นแบบแผนปกติของประชาชนโดยส่วนใหญ่ในประเทศกำลังพัฒนา ถ้าครูส่วนใหญ่ในประเทศไทยมีบุคลิกภาพดังกล่าว โอกาสที่ประเทศไทยจะพัฒนาไปสู่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยทำได้ยาก

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The findings of this study may be summed up as follow :

1. Political Personality of the majority of the teachers are both democratic and authoritarian. The level of participation of both types of teachers is high.
2. Difference in age and operational area are not a major determinant of the teachers' personality and political participation.
3. The majority of male teachers have democratic personality, while the majority of female teachers have authoritarian personality; moreover, male teachers have higher degree of political participation than female teachers.
4. Higher educated teachers exhibit democratic personality; while lower educated teachers trend to have authoritarian personality; moreover, higher educated teachers have higher degree of political participation than lower educated teachers.

In conclusion, the majority of teacher in Ubon ratchathani have both types of personality which is the normal form of people in the developing country. If the majority of teachers in Thailand had, it would not be conducive to the development of democratic government.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ สำเร็จได้ก็เพราะความช่วยเหลือจากหลายท่าน ดังนี้คือ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว อาจารย์ที่ปรึกษา ท่านได้ให้คำแนะนำและแก้ไข
วิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ และผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.สมบูรณ์ สุขสำราญ ทั้งสองท่านได้ตรวจวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำเพิ่มเติมอีกบางประการ
ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอขอบคุณทุกท่านที่ได้กล่าวนามมาแล้วข้างต้น เป็นอย่างมาก

นาย ประยงค์ บัชรสมบูรณ์

๒๕ เมษายน ๒๕๖๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ญ
รายการรูปประกอบ	ตอ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความนำ	๑
ปัญหาในการวิจัย	๔
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๑๔
แนะนำจังหวัดอุบลราชธานี	๑๗
แนวความคิดในการวิจัย	๑๘
ประชาธิปไตยและอำนาจนิยม	๑๘
บุคลิกภาพ	๒๖
บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยและอำนาจนิยม	๓๓
การอบรมกล่อมเกลาทางการเมือง	๓๗
การอบรมกล่อมเกลาบุคลิกภาพ	๔๐
การมีส่วนร่วมทางการเมือง	๔๔
สมมติฐาน	๔๔
ข้อจำกัดในการวิจัย	๕๐
การเสนอรายงานการวิจัย	๕๑

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	หน้า
บทที่ ๒	
ระเบียบวิธีในการวิจัย	๕๒
กรอบของการศึกษาวิจัย	๕๒
การเลือกหน่วยที่จะทำการศึกษา : วิธีการสุ่มตัวอย่าง	๕๓
การสร้างแบบสอบถาม	๕๗
การวิเคราะห์ข้อมูล	๖๑
บทที่ ๓	
การวิเคราะห์ผลการศึกษาริชัย	๖๓
บุคลิกภาพทางการเมืองของครูประชาบาล	๖๓
บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย	๖๔
บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยของครูประชาบาลในจังหวัดอุบลราชธานี ในลักษณะต่าง ๆ	๖๗
บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม	๗๗
บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมของครูประชาบาลในจังหวัดอุบลราชธานี ในลักษณะต่าง ๆ	๗๔
การมีส่วนร่วมทางการเมือง	๘๕
ลักษณะต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง	๘๖
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	๑๐๕
บุคลิกภาพกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับระดับการศึกษา	๑๐๕
บุคลิกภาพกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับอายุ	๑๑๓
บุคลิกภาพกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับเพศ	๑๒๑
บุคลิกภาพกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับเขตปฏิบัติการสอน	๑๒๘
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	๑๓๔
บทที่ ๔	
สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๑๓๘
บรรณานุกรม	๑๔๘

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
๑	จำนวนประชากรตามเขตต่าง ๆ	๕๕
๒	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและเขตปฏิบัติการสอน	๕๖
๓	บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยของครูประชาบาลในจังหวัดอุบลราชธานี	๖๖
๔	ความเชื่อถือในตัวผู้อื่น	๖๘
๕	ความเชื่อมั่นตนเองในทางการเมือง	๗๐
๖	การสนับสนุนเสรีภาพในด้านความคิดและคำพูด	๗๒
๗	ความเสมอภาคในทางการเมือง	๗๔
๘	การยอมรับในความแตกต่าง	๗๖
๙	บุคลิกภาพแบบอำนาจอธิปไตยของครูประชาบาลในจังหวัดอุบลราชธานี	๗๘
๑๐	ความเคร่งครัดในวัฒนธรรมและประเพณีเดิม	๘๐
๑๑	การยอมรับอำนาจโดยปราศจากการตริกตรอง หรือต่อต้านแต่ประการใด	๘๒
๑๒	ความก้าวร้าวสูง มีแนวโน้มที่จะประนาม ต่อต้านและลงโทษผู้ที่ไม่เคารพ ประเพณีเดิมและระเบียบของสังคม	๘๔
๑๓	การต่อต้านการเปลี่ยนแปลงไม่ยอมรับในความแตกต่าง	๘๖
๑๔	มีความเชื่อถือในอำนาจอันลึกลับ โชคกลาง ตลอดจนมีความคิดที่จะแบ่ง ชนชั้นมนุษย์ในสังคม	๘๗
๑๕	การไม่ยอมรับ ความคิดเห็นที่แตกต่างจากตน	๘๘
๑๖	การนิยมความรุนแรง การทำลาย และการใช้กำลังในการดำเนินชีวิต และแก้ไขปัญหา	๘๑
๑๗	การมองโลกในแง่ร้าย	๘๒
๑๘	การถือว่าความผิดปกติทางเพศหรือการกระทำใด ๆ ที่ขัดต่อประเพณี เป็นเรื่องร้ายแรง น่ารังเกียจ	๘๔

ตารางที่		หน้า
๑๘	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของครูประจำบालจังหวัดอุบลราชธานี	๘๖
๒๐	ความสำนึกและความสนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง	๘๘
๒๑	มองเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งและระบบพรรค	๑๐๑
๒๒	การมองเห็นความสำคัญของกลุ่มผลประโยชน์และสนใจจะเข้าร่วม ในกระบวนการกลุ่มผลประโยชน์	๑๐๔
๒๓	บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยกับระดับการศึกษา	๑๐๗
๒๔	บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมกับระดับการศึกษา	๑๐๘
๒๕	การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับระดับการศึกษา	๑๑๑
๒๖	บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยกับระดับอายุ	๑๑๔
๒๗	บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมกับระดับอายุ	๑๑๗
๒๘	การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับระดับอายุ	๑๑๘
๒๙	บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยกับเพศ	๑๒๒
๓๐	บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมกับเพศ	๑๒๔
๓๑	การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับเพศ	๑๒๖
๓๒	บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยกับเขตปฏิบัติการสอน	๑๒๘
๓๓	บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมกับเขตปฏิบัติการสอน	๑๓๑
๓๔	การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับเขตปฏิบัติการสอน	๑๓๓
๓๕	เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยกับการ มีส่วนร่วมทางการเมืองของครูประจำบาล โดยพิจารณาปัจจัยทาง ด้านเพศและการศึกษา	๑๓๖
๓๖	เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมกับการมี ส่วนร่วมทางการเมืองของครูประจำบาล โดยพิจารณาปัจจัยทาง ด้านเพศและการศึกษา	๑๓๗